

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

FEBRUARIE/MAART 2016

MEMORANDUM

NOORD-KAAP

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 16 bladsye.

AFDELING A: LEESBEGRIP**NASIEN VAN DIE LEESBEGRIP:**

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word.) Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepenaliseer.
2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.
4. Vir WAAR/ONWAAR - of FEIT/MENING/LUG JOU MENING - vrae word geen punte toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.
5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
7. Aanvaar dialektiese variasies.
8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by 'n **meerkeusevraag**.

VRAAG 1**TEKS A: TYDSKRIFARTIKEL**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
1.1	<ul style="list-style-type: none"> (In die) Sahara-woestyn (In die) Sahara (Enige EEN) 	1	1
1.2	<ul style="list-style-type: none"> Om op plase te werk/vir plaaswerk. Om op plase gebruik te word. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	1
1.3	warm, ✓ droog ✓ en bergagtig ✓ (Mag in enige volgorde gegee word.)	3	1
1.4.1	Goud (myne)	1	1
1.4.2	<ul style="list-style-type: none"> Daar is 'n standbeeld vir donkies opgerig. Die mense het 'n standbeeld vir donkies opgerig. (Of soortgelyk) 	1	1
1.5	trekkers	1	1
1.6	“diere wat alles verniel”	1	2
1.7	Hulle oë sit aan die kant van hulle koppe.	1	3
1.8	<ul style="list-style-type: none"> Donkies waai die insekte weg (met hulle sterte). Donkies klap met hulle sterte na die insekte. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3
1.9	groot/groter/langer ✓ klein/kleiner/korter ✓ (Nie groot/korter, ens. nie) (Enige EEN)	2	3
1.10	(Aan sy) tande	1	2
1.11	(Om donkies) warm te hou. (Of soortgelyk)	1	3
1.12	Donkies is doodgemaak omdat die mense gedink het daar was te veel donkies. (Of soortgelyk)	1	3
1.13	<ul style="list-style-type: none"> B vier B vier (Enige EEN) 	1	3

1.14	<ul style="list-style-type: none"> • (Die organisasies kan na die donkies kyk) omdat party eienaars nie omgee vir hulle donkies nie/hulle donkies verniel. • (Die organisasies kan vir die donkies kos gee) omdat party eienaars nie genoeg geld het om vir hul donkies kos te koop nie. • (Die organisasies kan vir die donkies die mediese sorg gee wat hulle nodig het) omdat die eienaars nie geld het om mediese sorg vir hulle donkies te gee nie. (Enige TWEE of soortgelyk) 	2	4
1.15	<ul style="list-style-type: none"> • Dis teen die wet om diere/donkies te mishandel. • Mense wat donkies mishandel, behoort nie donkies aan te hou nie. • Dis beter vir die donkies om in 'n veilige plek te wees. • Donkies verdien 'n goeie lewe. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
1.16	<ul style="list-style-type: none"> • D • Bruikbaar • D Bruikbaar (Enige EEN) 	1	3
1.17	<ul style="list-style-type: none"> • Sulke diere kan ongelukke veroorsaak. • Sulke diere kan skade aan motors veroorsaak. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4
1.18	<ul style="list-style-type: none"> • B • harde, oninteressante werk doen. • B harde, oninteressante werk doen. (Enige EEN) 	1	3
1.19	<ul style="list-style-type: none"> • Die titel sê presies waaroor die leestuk handel. • Die titel beskryf die donkie net soos dit in die leesstuk staan. • Die titel noem die donkie 'n wonderlike ding en dis presies wat die donkie is. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
SUBTOTAAL:		24	

TEKS B: VISUELE TEKS

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
1.20	dieselfde	1	3
1.21	43%	1	3
1.22	<ul style="list-style-type: none"> (Die meeste leerders wat nie tot graad 12 aangaan nie, verlaat die skool) ná graad 10 ná graad 10 	1	3
1.23	<ul style="list-style-type: none"> (Potlode) hou verband met skool. (Potlode) stel die skool/leer voor. (Potlode) is sinoniem met leer. (Potlode) laat jou dink aan skool/onderrig/leer. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
1.24	<ul style="list-style-type: none"> (Die hoedjie) is sinoniem met verdere studies. (Die hoedjie) stel naskoolse opleiding voor. (Die hoedjie) impliseer tersiêre opleiding. (Die hoedjie) verwys na verdere kwalifikasies na skool. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
1.25	<ul style="list-style-type: none"> B moontlike loopbane om na matriek te volg. B moontlike loopbane om na matriek te volg. (Enige EEN)	1	3
SUBTOTAAL:		6	
TOTAAL AFDELING A:		30	

Barrett se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 5	Waardering	7	23%	20%
Vlak 4	Evaluering			
Vlak 3	Afleiding	11	37%	40%
Vlak 2	Letterlik	12	40%	40%
Vlak 1	Herorganisasie			

AFDELING B: OPSOMMING**NASIEN VAN DIE OPSOMMING**

Die opsomming word soos volg nagesien:

- **Puntetoekenning:**
 - 7 punte vir 7 feite (1 punt vir elke feit)
 - 3 punte vir taal
 - Puntetotaal: 10
- **Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat nie woordeliks aangehaal het nie:**
 - 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
 - 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
 - 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe
- **Verspreiding van taalpunte wanneer kandidaat woordeliks aangehaal het.**
 - 6–7 direkte aanhalings: ken geen taalpunte toe nie
 - 1–5 direkte aanhalings: ken 1 punt vir taal toe

LET WEL:

- **Tel van woorde:**
 - Nasieners moet die getal woorde wat gebruik is, tel.
 - Geen punte word afgetrek as die kandidaat nie die getal woorde aangedui het nie of as die getal woorde wat gebruik is, verkeerd aangedui is.
 - Indien die kandidaat die vereiste getal woorde oorskry, lees tot by 65 woorde en ignoreer die res van die opsomming.
 - Korter opsommings wat die vereiste feite bevat, mag nie geenaliseer word nie.

VRAAG 2: DINK HIERAAN WANNEER JY 'N SELFIE WIL NEEM[Verwerk uit *Die Burger Jip*, Maandag 19 Mei 2014]

	TEKS	VERWAGTE ANTWOORDE
1.	Kies 'n mooi en interessante agtergrond vir jou selfie , byvoorbeeld 'n natuurtoneel. 'n Selfie van jou in 'n badkamer of by 'n begrafnis is heeltemal verkeerd.	Neem jou selfie teen 'n mooi/interessante agtergrond.
2.	As jy jou selfie in direkte sonlig neem, gaan die selfie dof wees. As jy jou selfie in te min lig neem, gaan jou selfie te donker wees. Daarom moet jy seker maak dat jy jou selfie in goeie lig neem.	Kies goeie lig om jou selfie te neem.
3.	Maak seker dat jy die regte klere dra vir die geleentheid wanneer jy jou selfie neem. Wanneer jy na 'n partytjie toe gaan, kan jy jouself in jou mooi klere afneem. Wanneer jy ontspan, moet mense aan jou kleredrag kan sien dat jy ontspan.	Neem 'n selfie met klere wat by die geleentheid pas.
4.	Deel 'n spesiale geleentheid met jou vriende. Wanneer jy jou verjaarsdag vier of by die matriekafskeid is, kan jy 'n selfie neem om vir almal te wys hoeveel jy dit geniet.	Neem 'n selfie by spesiale geleenthede om dit met almal te deel.
5.	Het jy 'n nuwe haarstyl, bril of klere? Neem 'n selfie om by jou vriende met iets nuuts te spog. Dit sal vir hulle ook lekker wees om dit te sien.	Spog met iets nuuts deur 'n selfie daarvan te neem.
6.	Mense maak asof hulle slaap, of hulle maak asof die fotograaf hulle onverwags afgeneem het, maar almal weet hierdie foto's is vals. Moenie situasies namaak wat nie bestaan nie.	Neem jou selfie in situasies wat regtig bestaan.
7.	As jy nie tevrede is met jou selfie nie, kan jy dit verbeter. Jy kan die toepassing "VSCO Cam" gebruik om jou selfie te redigeer.	Redigeer jou selfie om dit te verbeter.
	GETAL WOORDE = 227 woorde (± 200 woorde - Disjunktief)	GETAL WOORDE = 62 woorde (50 – 60/65 maksimum)
TOTAAL AFDELING B: 10		

Barrett se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 5	Waardering Evaluering	2	20%	20%
Vlak 4				
Vlak 3	Afleiding	4	40%	40%
Vlak 2	Letterlik Herorganisasie	4	40%	40%
Vlak 1				

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

Kopiereg voorbehou

Blaai om asseblief

NASIEN VAN TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

1. Spelling:
 - Eenwoord-antwoorde moet korrek gespel word.
 - By volsin-antwoorde word verkeerde spelling geenaliseer indien die fout in die taalstruktuur is wat getoets word.
 - Waar afkortings getoets word, moet die leestekens korrek wees.
2. Sinstrukture moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word volgens die instruksies.
3. Aanvaar die letter EN/OF die korrekte antwoord wat volledig uitgeskryf is, by 'n meerkeusevraag.

VRAAG 3: ADVERTENSIE

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
3.1	manipuleer	1	3
3.2	uitroepteken	1	1
3.3	<ul style="list-style-type: none"> • B • Dit laat elke leser voel daar word net met hom/haar gepraat. • B Dit laat elke leser voel daar word net met hom/haar gepraat. (Enige EEN) 	1	3
3.4	<ul style="list-style-type: none"> • ... almal hou nie van kampeer nie. • ... die adverteerder se opinie wil hê dat mense by die ATKV se vakansie-oorde gaan kampeer. • ... nie almal wil na ATKV vakansie-oorde gaan nie. • ... die adverteerder wil die ATKV vakansie-oorde bemark. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3
3.5	Sep – tem - ber	1	2
3.6	beste	1	2
3.7	<ul style="list-style-type: none"> • B • kerkmuis • B kerkmuis (Enige EEN) 	1	3
3.8	<ul style="list-style-type: none"> • Verskillende lettertipes • Die woorde wat in verskillende vorms geskryf is • Die leestekens/uitroeptekens • Die foto van mense wat kampeer • Die kindertekeninge • Die woorde wat groot gedruk is • Die vetgedrukte woorde (Enige TWEE of soortgelyk) 	2	5
3.9	<ul style="list-style-type: none"> • Mense wat daarvan hou om te kampeer. • Mense wat goedkoop vakansie wil hou. • Mense met kinders. • Mense wat van ATKV-oorde hou. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
SUBTOTAAL:		10	

VRAAG 4: SPOTPRENT

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
4.1	Ag tog!	1	2
4.2	Gertjie sê vir sy pa dat hy nie sleg voel nie. <i>(Die hele sin moet korrek wees om die punt te verdien)</i>	1	2
4.3	<ul style="list-style-type: none"> • D • hulle die wedstryd verloor het. • D hulle die wedstryd verloor het. (Enige EEN)	1	3
4.4	<ul style="list-style-type: none"> • koerant • nuusblad/dagblad (Enige EEN)	1	2
4.5	hartseer is oor	1	3
4.6	<ul style="list-style-type: none"> • Wie kon ook nie 50 lopies kry nie? • Watter krieketspan kon ook nie 50 lopies kry nie? <i>(Die hele sin moet korrek wees om die punt te verdien)</i> (Enige EEN)	1	2
4.7	warm	1	2
4.8	skinkbordjie	1	1
4.9	hom	1	2
4.10	Pa en Gertjie gesels terwyl hulle koffie drink.	1	2
SUBTOTAAL:		10	

VRAAG 5.1: LEESSTUK

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
5.1.1	waarop	1	3
5.1.2	agtiende	1	3
5.1.3	vuil	1	2
5.1.4	nie	1	3
5.1.5	in	1	1
5.1.6	reënwater	1	2
5.1.7	slegte	1	2
5.1.8	silwerskoon	1	2
5.1.9	om gesonde kos te eet. <i>(Die hele sinsdeel moet korrek wees om die punt te verdien)</i>	1	2
5.1.10	groente	1	4
5.1.11	kinders	1	2
5.1.12	omdat hulle elke dag voor die televisie sit. <i>(Die hele sinsdeel moet korrek wees om die punt te verdien)</i>	1	4
5.1.13	My van is Dube. <i>(Eienaam)</i> Van ek hom ken, lees hy graag. <i>(Voegwoord)</i> <i>(Enige sin waar die ander betekenis van die woord duidelik is.)</i>	1	4
5.1.14	'n	1	1
SUBTOTAAL:		14	

VRAAG 5.2: PRENT

VRAAG	ASSESERINGRIGLYNE	PUNT	VLAK
5.2.1	elektrisiteit	1	3
5.2.2	op	1	2
5.2.3	handdoek	1	2
5.2.4	verwarmer	1	2
5.2.5	afgeskakel	1	2
5.2.6	beker	1	2
SUBTOTAAL:		6	
TOTAAL AFDELING C:		40	

Bloom se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 6	Sintese Evaluering	3	7.5%	20%
Vlak 5				
Vlak 4	Analise Afleiding	13	32.5%	40%
Vlak 3				
Vlak 2	Begrip Kennis	24	60%	40%
Vlak 1				

AFDELING D: LETTERKUNDE**KINDERS VAN DIE AARDE – Charles Fryer****VRAAG 6****VERHAAL A: 'DIE RAMP' – TT Cloete**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
6.1	Sy was te siek (om per motor te reis).	1	1
6.2	moeilike	1	3
6.3.1	<ul style="list-style-type: none"> • C • Die verteller kon nie daar aspirine vir die siek kind kry nie. • C Die verteller kon nie daar aspirine vir die siek kind kry nie. (Enige EEN) 	1	3
6.3.2	<ul style="list-style-type: none"> • D • Die jongste kind het daar 'n hoë koors ontwikkel. • D Die jongste kind het daar 'n hoë koors ontwikkel. (Enige EEN) 	1	3
6.3.3	<ul style="list-style-type: none"> • E • Die verteller het daar 'n steenbokkie gestamp. • E Die verteller het daar 'n steenbokkie gestamp. (Enige EEN) 	1	3
6.3.4	<ul style="list-style-type: none"> • A • Die verteller en sy gesin het daar vakansie gehou. • A Die verteller en sy gesin het daar vakansie gehou. (Enige EEN) 	1	3
6.4	<ul style="list-style-type: none"> • Die motor se enjin het baie warm geword. • Niemand het stilgehou om die verteller te help nie. • Die verteller en sy oudste seuntjie het in die reën gestaan. • 'n Klein, geel Mini-stasiewaentjie het stilgehou. 	1 1 1 1	2 2 2 2
6.5	<ul style="list-style-type: none"> • Hy het in die reën stilgehou en hulp aangebied. • Hy het (Humansdorp toe) gery om 'n insleepmotor te gaan haal. • Hy wou nie vergoeding vir sy hulp aanvaar nie. • Hy het saam met die verteller gebly tot hulle weer op pad was Port Elizabeth toe. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4
6.6	<ul style="list-style-type: none"> • Die weldoener het vir die siek kind aspirine/medisyne gegee. (Of soortgelyk) 	1	1

6.7	<ul style="list-style-type: none"> • Hy moes betyds by die lughawe wees om sy vrou daar te kry. • Dit was nag en sy motor sou nie dadelik op Humansdorp herstel kon word nie. • As hy op Humansdorp moes wag, sou hy te laat gewees het om sy vrou by die lughawe te kry. • Hy woon in Port Elizabeth. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4
6.8	<ul style="list-style-type: none"> • Die verteller het die weldoener se bril afgestamp. • Die weldoener se bril het geval. • Die weldoener se bril het gebreek. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	1
6.9	<ul style="list-style-type: none"> • Hy wou die weldoener vergoed. • Hy wou vir die hulp betaal het. • Hy was spyt dat hy nooit die weldoener se registrasienommer opgemerk het sodat hy hom later kon vergoed nie. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3
6.10	(Daar was) digte mis.	1	1
6.11	<ul style="list-style-type: none"> • B • se oë sy aandag gehou het. • B se oë sy aandag gehou het. (Enige EEN) 	1	3
6.12	<p>Hy kon seker gemaak het dat ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • die basiese medisyne in die noodhulpsakkie was. • die noodhulpsakkie in die motor was. • daar sambrele en reënjasse in die motor was, in geval dit sou reën. • die motor in 'n goeie/padwaardige toestand was. • daar 'n flits in die motor was. (Enige TWEE of soortgelyk) 	2	5
6.13	<ul style="list-style-type: none"> • D • diens aan jou medemens. • D diens aan jou medemens. (Enige EEN) 	1	3
SUBTOTAAL:		20	

VERHAAL B: 'DIE WEDLOOP' – Pirow Bekker

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
6.14	<ul style="list-style-type: none"> • (n) verskalf • (n) kalf (Enige EEN)	1	1
6.15	<ul style="list-style-type: none"> • Die atletiekonderwyser • Die onderwyser • Dollevaart (Enige EEN)	1	1
6.16	<ul style="list-style-type: none"> • Hy het dit nie meer geniet om te spring nie. • Die aanhoudende kompetisie tussen hom en Vis het spanning veroorsaak. • Die grootmense se weddenskappe het hom verleë laat voel. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
6.17	item waaraan die atlete sou deelneem	1	3
6.18.1	roomys	1	1
6.18.2	Salmon/Hy het geweet dat dit teen die reëls was om voor die naellope iets te eet.	1	1
6.19	<ul style="list-style-type: none"> • Salmon het die hoogspring gewen. • Salmon het Vis by die bek van die verversingstent raakgeloop. • Vis het Salmon genooi om met die karretjies te speel. • Vis en Salmon het oor die karretjies gestry. 	1 1 1 1	2 2 2 2
6.20	<ul style="list-style-type: none"> • A • nie meer aan atletiek wou deelneem nie. • A nie meer aan atletiek wou deelneem nie. (Enige EEN)	1	3
6.21	<ul style="list-style-type: none"> • Salmon sou nie oor die draad wou spring (as die hekkie oop was nie). • Salmon sou nie deur die dik gras geloop het en op die stuk glas getrap het (as die hekkie oop was nie). (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
6.22	<ul style="list-style-type: none"> • B • 'n vergelyking. • B 'n vergelyking. (Enige EEN)	1	3
6.23	<ul style="list-style-type: none"> • Die titel dui aan dat die verhaal handel oor die wedloop tussen Vis en Salmon. • Die titel dui aan dat die verhaal handel oor twee seuns wat teen mekaar sou hardloop. • Die titel dui aan dat die verhaal handel oor die twee seuns wat altyd met mekaar kompeteer het. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4

6.24.1	<ul style="list-style-type: none"> E “Ek sit twee rand op die swartkoppie!” E “Ek sit twee rand op die swartkoppie!” (Enige EEN) 	1	3
6.24.2	<ul style="list-style-type: none"> C “Ek gaan iets in die huis soek. Ma het verbande” C “Ek gaan iets in die huis soek. Ma het verbande” (Enige EEN) 	1	3
6.24.3	<ul style="list-style-type: none"> B “Loop! Ek wil niks met jou te doen hê nie!” B “Loop! Ek wil niks met jou te doen hê nie!” (Enige EEN) 	1	3
6.24.4	<ul style="list-style-type: none"> A “Toe maar wat, dis maar net sport.” A “Toe maar wat, dis maar net sport.” (Enige EEN) 	1	3
6.25	<ul style="list-style-type: none"> Dit het aangedui dat die twee seuns vrede gemaak het. Dit was mos Vis se skuld dat Salmon seergekry het. (Of soortgelyk) 	2	5
SUBTOTAAL:		20	

Barrett se Taksonomie		Punte	%	%
Vlak 5	Waardering	8	20%	20%
Vlak 4	Evaluering			
Vlak 3	Afleiding	16	40%	40%
Vlak 2	Herorganisasie	16	40%	40%
Vlak 1	Letterlik			

TOTAAL AFDELING D: 40
GROOTTOTAAL: 120